

Fastelavenssøndag 2022- Sigmund Hjorthaug(DELFI)

Salmel4, Jer 8:4-13, 1 Kor 13, Luk 18:31-43, ; II Joh 12:20-33

«O, la aldri nogensinde, korsets træ mig gå av minne, som dig Frelsens fyrste bar
Men la kors og død og smerte, tale, rope til mitt hjerte, hva min frelse kostet har.» Amen

Det er Fastelavnssøndag. I dagens tekst taler Jesus om sin lidelse og død. Jesus sier:
«Se, vi går op til Jerusalem, og alt det, som er skrevet ved profeterne om Menneskesønnen, skal oppfyldes.» Når Jesus innleder det han sier med ordet «se», skal vi være ekstra oppmerksomme på at det er noe meget viktig han vil si oss. Vi har det samme for eksempel i engelens budskap julenatt, hvor engelen sier: Se, jeg forkynner jer en stor glæde. Vi møter det også ved Jesu dåp, hvor det står: Og se, himlene åbnede sig over ham, og han så Guds ånd dale ned ligesom en due og komme over sig; og der lød en røst fra himlene: "Det er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag!" Og vi hører det ved forklarelsen på bjerget, hvor Jesus bliver forklaret for de tre disipler øjne og Jesus taler med Moses og Elias om sin forestående lidelse og død. Det står: «Og se, da overskyggede en lysende sky dem og der lød en røst fra skyen: «Det er min elskede søn, i ham har jeg funnet velbehag. Hør ham!»

Jesus siger: «Se, vi går op til Jerusalem, og alt det, som er skrevet ved profeterne om Menneskesønnen, skal oppfyldes: Han skal overgives til hedningerne, og de skal håne ham, mishandle ham og spytte på ham; de skal piske ham og slå ham ihjel, og på den tredje dag skal han opstå.»

Nå skal det skje, som han var kommet til jord for, nemlig at blive et sonoffer for våre synder.

Jesu død på korset er det sentrale i kristendommen Jesu stedfortredende død på korset er det sentrale i kristendommen. Det tydeliggjøres ved at vi har korset i sentrum i kirken, det er plassert like over alteret. Den tekst fra Det gamle testamentet som mest utførlig handler om Jesu stedfortredende død, er Esajas 53. Dette kapittel står i midt i vår Bibel, likesom for å understreke at her er vi i sentrum av den kristne tro. Her står: «Han ble gennemboret for våre overtrædelser, og knust for våre synder. Han bles straffet, for at vi kunne få fred, ved hans sår blev vi helbredt» (Es 53,5) Denne sentrale tekst hos Esajas innledes også med ordet «se»: «Se, min tjener (Es 52, 13). Denne tekst handler om Herrens lidende tjener, Messias, og hans forsoningsdød.» Kristi forsoning, at Han ble et sonoffer for våre synder, da han hang på korset, er det sentrale i kristendommen. Alle de fire evangelister har Jesu lidelseshistorie som sitt hovedtema. Man pleier at si at alt som går forut for beretningen om Jesu lidelse og død i evangeliene er som innledninger til den store hovedsak: Jesu stedfortredende lidelse og død for våre synder.

Den straff Kristus led i løpet av de timene han hang på korset er den straff som vi skulle ha lidd i all evighet: Han ble gennemboret for våre overtædelser (Es 53,5). Vår frelse beror derpå, at Kristus led stedfortredende for oss på korset. Derfor sier også Paulus i 1.Kor 1,23: «Vi prædiker Kristus som korsfestet, en forargelse for jøder og en dårskab for hedninger.» Det er den korsfestede Kristus, som gir verden liv og håp, ikke kun en almann tale om ham. Derfor sier vi også i hver nattverdsfeiring: «Den korsfestede og oppstandne Kristus har nu givet jer sit legeme og blod osv.» Korsets budskap er det sentrale i kristendommen. Vi har korset plassert over alteret i vår kirke. Men hva er på alteret når vi feirer nattverd? Det er den korsfestede Kristus. Det er Guds slaktede Lam, som er på alteret, i brød og vin, som gives oss til syndernes forladelse. Korset og alteret er plassert midt i sentrum i vår kirke. For at minne oss om hva som er den store hovedsak, Kristi stedfortredende død for våre synder. At han ble det Lam som ble slaktet for vår skyld. Gud ga sin egen Sønn i døden for oss. Vi husker fra Det gamle testamentet at Abraham skulle ofre sin egen sønn, Isak. Men Isak ble spart. Et lam ble ofret i hans sted. Guds Sønn ble ikke spart, fordi han skulle være det Lam som skulle ofres i vårt sted.

Den himmelske gudstjeneste

Når vi feirer gudstjeneste er det slaktede Lam, den korsfestede Kristus, i sentrum. Dette Lam er også i sentrum i den himmelske gudstjeneste. I himmelen er der intet alter, men en trone. Og midt foran tronen er det slaktede lam, og alle de frelste sjeler står omkring tronen. De lovpriser Lammet og synger sammen med alle engler: «Lammet, det slagtede, er værdigt til at få ære, lov og pris. Ja, Ham der sitter på tronen og Lammet, være pris og ære og lov og magt i evigheder.» (Åp 5)

Vår gudstjeneste her nede er bare en blek avskygning av den himmelske gudstjeneste. Men på samme måte som man i den himmelske gudstjeneste står foran tronen, står vi i vår gudstjeneste vendt mot alteret, og priser og lovsynger ham som kjøpte oss til Gud med sitt blod. Den sang og lovprisning som vi fremfører i vår gudstjeneste skal bli mektigere og rikere når vi kommer til den evige salighet og vi i evigheters evigheter skal få lovprise og takke ham fordi han var villig til at blive Guds offerlam, og dø i vårt sted. Jesu disipler fattet det ikke. Jesus sa: «Se, vi går op til Jerusalem, og alt det, som er skrevet ved profeterne om Menneskesønnen, skal oppfyldes: Han skal overgives til hedningerne, og de skal

håne ham, mishandle ham og spytte på ham; de skal piske ham og slå ham ihjel, og på den tredje dag skal han opstå.» Men så står der om hans disipler: «Men de fattede ikke noget af dette; det var skjulte ord for dem, og de forstod ikke det, som blev sagt.» Jesus hadde vandret med dem i 3 år, han hadde undervist dem om hva som var hensikten med hans komme. Men de forsto det ikke. Etter sin oppstandelse måte Jesus bebreide dem for deres treghet og tungnemhet: «I uforstandige, så tungnemme I er til at tro på alt det profeterne har talt. Skulle ikke Kristus lide alt dette og gå ind til sin herlighed, Og han begynte med Moses og alle profeterne og utlagde for dem, hva der sto om ham i alle Skrifterne.» Vi kan kanskje undres over at de ikke hadde forstått dette. Men saken var den at jødernes oppfatning av hva Messias skulle gjøre når han kom var så inngrodd i dem, at de hadde svært for at komme vekk fra sine forestillinger. De mente at Messias ikke skulle dø, men han skulle befri dem fra deres fiender. Det var en slik Messias de ventet på. En død Messias var ingen Messias, mente de. Derfor sier Paulus at Kristus som korsfestet, er en forargelse for jøder og en dårskap for hedninger. En død Messias var for jødene en falsk Messias. For hedningerne var en korsfestet Frelser en dårskap. Han burde i det minste fått en ærefull død, som feks Sokrates, som tømte et giftbeger eller dø på en annen mer ærefull måte, mente de. Korsfestelse var en forferdelig dødsstraff som bare ble brukt på de verste forbrytere.

Under Guds vrede

I vår tid vil man ikke vil vite av en Gud som straffer synd. Man vil gjerne høre om en Gud som elsker oss, men ikke at Gud er en hellig Gud som straffer synd. Men det er nettopp det Kristi kors handler om. Når Kristus henger på korset, så er han under Guds vrede og straff. All verdens synd ble samlet og lagt på ham. Døperen Johannes sa: Se der Guds Lam, som bærer verdens synd. Kristus kom for å bære alle våre synder. Han kom for ta dem bort fra Guds ansikt. Forat du og jeg skulle slippe i all evighet å bli fordømt for våre synder. Gud har sagt at den som synder skal dø. Den lønn som synden gir er døden. Den åndelige død inntraff umiddelbart for Adam og Eva da de ble dåret av djevelen og syndet mot Gud. Da mistet de livssamfunnet med Gud - og denne åndelige død har vi arvet fra Adam og Eva. Så når vi blir født inn i verden så er vi åndelig talt døde. Vi har ikke livsforbindelse med Gud når vi blir født. Denne livsforbindelse med Gud får vi først gjennom evangeliet, ved at evangeliets ord når oss - sånn at vi kommer til tro og blir født på ny. Dette skjer for de små barn gjennom dåpen, som er et bad til gjenfødelse og nytt liv, hvor de blir ikledd Kristi rettferdighet. Vi er alle vredens barn av naturen. Men ved dåpen blir vi Guds barn og kommer inn livssamfunn med Gud. Derfor heter det så i vår dåpsliturgi: «Så bærer vi med takk og tro våre barn til Herren i den Hellige dåp, forat de skal få del i hans velsignelse, og - syndige menneskebarn som de er, under syndens og dødens lov - bli Guds barn av nåde ved badet til gjenfødelse og fornyelse ved den Hellige Ånd.» Dåpen er selve inngangsporten til Guds rike. Den kalles på latin Porta Gratia, Nådens port. Tidligere var døpefonten plassert ved inngangen til kirken, som et symbol på at man ved dåpen ble innlemmet i den troende menighet.

Så får vi lære idag at Jesus skulle bli det offerlam som skulle bære all verdens synd på seg. Han har sonet for all verdens synd. Nå behøver ingen å gå fortapt. For Jesus tok straffen for alle. Dette er det budskap vi får gå ut til den falne verden med, at Jesus har tatt straffen for alle våre synder, han tok all verdens synd på seg, så vi skal slipper den evige død, fortapelsen. Vi får komme til himmelen av bare nåde for Jesu skyld. Det kreves ingenting av oss. Ikke et vilkår skal vi oppfylle for å få del i frelsen. Frelsen er fri og gratis. Selve ordet gratis er latin og betyr av nåde. Frelsen får vi uforskyldt - uten at vi har fortjent det. Vi har verdens beste budskap at gå med til en fallen verden. Ingen behøver å gå fortapt p.g.a av sine synder, men alle får komme til himmelen av bare nåde for Jesu skyld. Denne frelse får de del i ved troen på ham og på hva han har gjort. Men dessverre så er det mange, mange som forkaster denne frelse, den frie og uforskyldte nåde og går evig fortapt. De er av dem som træder Guds søn under fod, og vanhelliger og forakter paktens blod som Hebreerbrevet sier.

Fastetiden

Vi går nå inn i fastetiden. Det er en tid hvor vi mer enn ellers vil følge Jesus i hans siste dager og timer. Fastetiden er en tid hvor vi skulle ta for oss Jesu lidelsehistorie hos de fire evangelister, Matteus, Markus, Lukas og Johannes. Alle de fire evangelister forteller om dette. Det er deres hovedbudskap. Og vi må gjerne også lese Esajas 53, hvor Esajas – som er kalt Det gamle testamentets evangelist - på en gripende måte forteller om Jesu lidelse og død. Vi vil avslutte denne preken med å lese hva Paulus skriver om Kristus i Fillip 2,6-11: «Han var i Guds skikkelse og så det ikke som et rov å være Gud lik, 7 men ga avkall på sitt eget, tok på seg tjenerskikkelse og ble mennesker lik. Da han sto fram som menneske, 8 fornedret han seg selv og ble lydige til døden, ja, døden på korset. 9 Derfor har også Gud opphøyd ham til det høyeste og gitt ham navnet over alle navn. 10 I Jesu navn skal derfor hvert kne bøye seg, i himmelen, på jorden og under jorden, 11 og hver tunge skal bekjenne at Jesus Kristus er Herre, til Gud Faders ære!» Amen